

Nr 570.

Av herrar **Svensson** i Vä och **Jansson** i Benestad, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 151, angående riktlinjerna för den framtida nykterhetspolitiken m. m.*

Motbokssystemet skall enligt förslag i Kungl. Maj:ts proposition nr 151 avskaffas. Det har av den diskussion, som under senare tid förevarit i denna fråga, framgått, att delade meningar råder beträffande det nuvarande motbokssystemets verkningar ur nykterhetspolitisk synpunkt. Nykterhetskommittén har kommit fram till den ståndpunkten, att motbokssystemet inverkat skadligt genom att det suggererat till ökat inköp av spritdrycker. Å andra sidan har från olika håll den meningen framförts, att det nuvarande restriktionssystemet dock skulle ha viss spärrverkan för en del kategorier, bland annat för ungdomen. Att under sådana förhållanden med en gång kasta hela det nuvarande restriktionssystemet över bord kan synas vara en åtgärd, som kan straffa sig i framtiden.

Frågan om nya riktlinjer för nykterhetspolitiken måste sägas vara av allra största betydelse för folket. Det är en fråga utanför de vanliga politiska åsiktsgrupperingarna, varför icke någon klar bild stått att vinna beträffande den mening, som råder hos folket. Vi vill erinra om att en rådgivande folkomröstning ägde rum 1922 i den s. k. förbudsfrågan. Det synes oss motiverat att även nu inhämta folkets råd, när fråga är om en omläggning av hela nykterhetspolitiken.

Enighet råder om att rådgivande referendum i större utsträckning bör komma till användning. Årets riksdag kommer att få ta ställning till denna fråga. Enligt nuvarande ordning (RF § 49, mom. 2) fattar konung och riksdag samfällt under formen av en lag beslut om folkomröstning. Denna möjlighet till folkomröstning, som grundlagen i sin nuvarande utformning ger, har inte utnyttjats mer än vid ett tillfälle, nämligen vid den ovannämnda folkomröstningen 1922 i förbudsfrågan. Det synes oss önskvärt, att denna möjlighet till opinionsyttring från folkets sida tillvaratas, innan riksdagen tar ställning till den betydelsefulla frågan om de framtida riktlinjerna för nykterhetspolitiken.

Detta vårt förslag innebär, att riksdagen inte nu tar ställning till departementschefens förslag om motbokssystemets avskaffande och införande av nya riktlinjer för nykterhetspolitiken. En sådan folkomröstning, som

vi föreslagit, bör kunna ordnas redan under våren eller senast under hösten, varefter riksdagen under höstsessionen skulle kunna ta ställning till frågan om den framtida nykterhetspolitikens utformning.

Med anledning av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen för sin del måtte besluta, att det i propositionen nr 151 framlagda förslaget angående riktlinjerna för den framtida nykterhetspolitiken må bli föremål för folkomröstning, innan riksdagen tar ställning till det samma, samt uppdraga åt vederbörande utskott att utarbeta förslag till lag om sådan folkomröstning.

Stockholm den 16 mars 1954.

Gustaf Svensson
i Vä.

Fridolf Jansson
i Benestad.